

تنوع مولکولی باکتری‌ها و آرکی‌های هتروتروف غار نمکدان قشم

محبوبه دارابی^۱، محمد علی آموزگار^{۲*}، مليحه مهرشاد^۳، نینا زمانی^۱، سید ابوالحسن شاهزاده فاضلی^۴، محمود شوندی^۵

^۱ کارشناس ارشد، دانشگاه تهران، تهران، ^۲ استاد، دانشگاه تهران، تهران، ^۳ دکتری، دانشگاه تهران، تهران، ^۴ دانشیار، مرکز ملی ذخایر ژنتیکی و زیستی ایران، تهران، ^۵ استادیار، گروه میکروب‌شناسی و بیوتکنولوژی، پژوهشگاه صنعت نفت، تهران.

چکیده

سابقه و هدف: با توجه به تنوع بالا، کاربردهای زیست فناوری و نقش موثر میکروارگانیسم‌ها در ایجاد و حفظ تعادل زیست بوم، کسب اطلاعات و توجه به تنوع زیستی میکروارگانیسم‌ها بسیار مورد نیاز است. در این میان، باکتری‌ها و آرکی‌های نمکدوست نیز به دلیل اهمیت اقتصادی و شرایط خاص اکولوژیکی زیست بوم شان مورد توجه می‌باشند. این مطالعه با هدف بررسی تنوع باکتری‌ها و آرکی‌های هتروتروف غار نمکدان قشم انجام شد.

مواد و روش‌ها: این پژوهش به صورت مقطعی با نمونه برداری از غار نمکدان قشم در آبان ماه سال ۱۳۹۲ انجام شد. تنوع میکروارگانیسم‌های هوایی هتروتروف ساکن غار با استفاده از روش کشت مورد بررسی قرار گرفت. باکتری‌ها و آرکی‌های هالوفیل و هالوتولرانت در شرایط هوایی به ترتیب در دو محیط کشت Marine Agar و MGM جدا سازی شدند. جدایه‌ها براساس تفاوت‌های ریخت‌شناسی و ویژگی‌های بیوشیمیایی اولیه تفکیک شدند. در نهایت ژن 16S rRNA برای ۳۲ سویه توالی یابی شد.

یافته‌ها: بین ۱۷۲ سویه خالص ژن 16S rRNA برای ۲۷ سویه تراالف یابی شد که از نظر فیلوجنتیک آرکی‌ها در شاخه یوری آرکیوتا و در جنس‌های هالوباکتریوم، هالوآرکولا، هالوفراکس، هالوكوکوس و باکتری‌ها در شاخه‌های فرمی کیوتیس و باکتریوئیتیس و در جنس‌های آلفیدینی بیوس، باسیلوس، پارالیوباسیلوس، اکویی باسیلوس، پائیتی باسیلوس قوار گرفتند. از بین این سویه‌ها ۱۱ سویه شباهت کمتر از ۹۸٪ درصد با نزدیک ترین سویه استاندارد داشتند که نقطه مرزی برای ارائه گونه جدید میکروبی محسوب می‌شود.

نتیجه گیری: قرار گرفتن جدایه‌های شناسایی شده در شاخه‌ها و جنس‌های مختلف نشان دهنده تنوع بالای اکوسیستم غار نمکدان قشم از نظر میکروبی است. ارایه میکروارگانیسم‌های بومی در گونه‌ها و جنس‌های جدید و از اکوسیستم‌های منحصر به فرد با معرفی محتواهای ژنتیکی جدید امکان دست یابی به فرایند‌ها و ژن‌های جدید بومی را فراهم می‌کند.

واژگان کلیدی: باکتری‌های نمک دوست، آرکی‌های نمک دوست، تنوع زیستی، غار نمکدان قشم.

دریافت مقاله: فروردین ماه ۹۶ پذیرش برای چاپ: اردیبهشت ماه ۹۶

مقدمه

قرار می‌دهد (۱). میکروارگانیسم‌ها نقش مهمی در تکامل بیولوژیکی، ژئولوژیکی، ژئوشیمیایی و اقلیمی زمین دارند. در نتیجه اکولوژیست‌های میکروبی به صورت سنتی بر دو زمینه مطالعاتی: تنوع میکروبی شامل جداسازی، شناسایی و کمیت پذیر کردن میکروارگانیسم‌ها در زیستگاه‌های متنوع و همچنین فعالیت میکروبی یعنی عملکرد میکروارگانیسم‌ها در

میکروارگانیسم‌ها بخش جدایی ناپذیر از تاریخ و عملکرد حیات در کره زمین هستند. اکولوژی میکروبی؛ تنوع میکروارگانیسم‌ها و همچنین چگونگی برهم کنش آنها با یکدیگر و با محیط برای تولید و حفظ این تنوع را مورد بررسی

* آدرس برای مکاتبه: تهران، خ. انقلاب، دانشگاه تهران، گروه میکروب‌شناسی.
تلفن: ۰۲۱۶۱۱۳۵۵۹ پست الکترونیک: amoozegar@ut.ac.ir

باکتری‌ها و آرکی‌ها در غارها قدمت زیادی ندارد و نسبتاً محدود است اما تأثیری بر اهمیت این ارگانیسم‌ها در اکولوژی غار بوده است (۱۰).

از بسیاری جهات تنوع باکتری‌های موجود در غار بازتابی از محیط پیرامون است (۱۱-۱۴). بنابراین همچنان فراوان‌ترین باکتری‌ها از اعضای شاخه پروتوباکتر هستند و هر پنج زیرشاخه آن در این محیط یافت می‌شوند. اما به نظر می‌رسد که گروه اپسیلون غالب‌تر است (۱۱-۱۴). سایر گروه‌هایی که در غار مشاهده می‌شوند شامل اکتینوباکتریا (*Actinobacteria*), باکتریوئیدس/کلروبی (Bacteroidetes/Chlorobi)، فلیوباکتریا/باکتریوئیدس (Flavobacteria/Bacteroides)، فرمی کیوتیس (Firmicutes)، پلنتکتومایتس (Planctomycetes) و نیتروسپیرا (Nitrospiro-

هاستند. این باکتری‌ها در انواع ژئولوژیکی غار از جمله: سنگ آهکی، گدازه‌ای و گرانیتی یافت می‌شوند. این تنوع فیلوژنتیکی با گروه‌های پیچیده وابسته به این میکرووارگانیسم‌ها همراه می‌شوند. بع عنوان نمونه، پوشش میکروبی می‌تواند شامل باکتری‌های ارگانوتروف، اکسیدکننده‌های گوگرد و نیتروژن باشد که همگی به عنوان جمعیت میکروبی عمل می‌کنند (۱۱-۱۴).

باکتری‌های هتروتروف موجود در غارها یا باکتری‌های محیطی معمولی هستند که به صورت تصادفی توسط جریان آب سطحی یا ورود و خروج حیوانات و انسان‌ها وارد غار شده‌اند (۱۵) یا باکتری‌هایی هستند که کل چرخه‌ی زندگی خود را در غار می‌گذرانند (۱۶). اخیراً از دو نظر به میکرووارگانیسم‌ها در غارها توجه شده است: اول به دلیل این که تولید کننده‌گان اولیه هستند و دوم: به دلیل تغییر در شکل غار مورد توجه خاص قرار دارند (۹).

باکتری‌ها می‌توانند نقش اصلی را در شکل‌دهی فضای داخلی غار در فرآیندی به نام اسپلئوژنیس بر عهده داشته باشند. مشخص شده است که باکتری‌ها و سایر میکرووارگانیسم‌ها به محلول سازی دیواره‌های غار کمک می‌کنند (۸). این امر توسط فرآیندهایی مانند حمله فیزیکی، تولید اسید، تنش نمک و اگزوآنزیم‌ها امکان پذیر است (۱۷). در جهان غارهای نمکی محدود واندکی وجود دارد. به عنوان نمونه می‌توان به غارهای

زیستگاه خود و نقش شان به واسطه تعیین تنوع میکروبی و چرخه‌های ژئوشیمیایی تمرکز دارند (۱). تنوع زیستی مفهوم بسیار مهمی است که پایه و اساس حیات بر روی کره زمین را تشکیل می‌دهد (۲). تنوع میکروبی در محیط را می‌توان با شاخص‌های متنوعی مانند تنوع فیلوژنتیکی، تنوع گونه‌ای، تنوع ژنوتایپی و تنوع ژنی بررسی کرد (۱). مطالعه اکولوژی، تنوع و تکامل میکروبی بسیار به هم پیوسته هستند (۳). آنالیز مقایسه‌ای توالي‌های RNA ریبوزومی نشان می‌دهد که حیات سلولی متعلق به یکی از سه قلمرو پاکتری، آرکی و یوکاریوت است (۴).

تعریف موجودات در این سه قلمرو اصلی نه تنها یک چارچوب فیلوژنتیکی اساسی ارائه داده است که پیش از آن اکولوژی میکروبی و میکروبیولوژی آن را نداشت، بلکه در نهایت منجر به ایجاد اصل مهم در اکولوژی میکروبی شده است. یعنی ناتوانی در کشت درصد زیادی از باکتری‌هایی که با روش‌های شمارش مستقیم قابل مشاهده هستند که به عنوان یک مانع در اکولوژی میکروبی مطرح است (۵).

غارها فضای خالی و طبیعی زیر زمینی هستند که هیچ گونه ابعاد خاص و مشخصی ندارد و عموماً دارای یک دهانه به سطح زمین هستند (۶ و ۷). غارها را می‌توان به روش‌های متعددی دسته بندی کرد. از رایج ترین این روش‌ها دسته‌بندی بر اساس نوع صخره و چگونگی ایجاد غار است (۵). اغلب غارها از سنگ آهک یا دیگر صخره‌های آهکی ایجاد شده‌اند. انواع دیگر غار که البته به تعداد محدود وجود دارند از جنس گچ، گرانیت، تالوس، کوارتزیت، یخ و ماسه سنگ می‌باشند (۸).

برای سال‌ها غارها به عنوان اکوسیستم‌های فقیر به لحاظ زیست‌توده و تنوع زیستی در نظر گرفته می‌شدند (۹). چنین مفهومی از چند دلیل ناشی می‌شد: فقدان تولید کننده‌های اولیه در بیشتر قسمت‌ها، محدودیت فضا و این حقیقت که بیشتر مطالعات بر روی غارها در عرض‌های جغرافیایی معتدل انجام می‌گرفت که در آن غارها به لحاظ تنوع زیستی نسبت به همتایان گرم‌سیری خود نسبتاً فقیرند (۹). با وجود اینکه مطالعه

نمونه‌های رسوب و نمک با تهیه سریال رقت تا رقت 10^{-7} بر روی محیط‌های آماده شده انجام گرفت. در نهایت محیط‌های تلخیق شده در دمای 30°C برای باکتری‌ها و 40°C برای آرکی‌ها نگه داری شدند. کلنی‌های رشد کرده بر روی پلیت‌ها از نظر تفاوت در ویژگی‌های ریخت‌شناختی (شکل، اندازه، رنگ، قوام، حاشیه و برآمدگی سطحی) جداسازی شدند. همچنین برای جداسازی انواع کند رشد پلیت‌های اولیه به مدت یک ماه با تامین رطوبت گرم‌ماگذاری شدند. در نهایت با استفاده از پارافیلم دور پلیت به مدت شش ماه نگهداری و در بازه‌های زمانی دو هفته‌ای برای جداسازی کلنی‌های جدید بررسی شدند. کلنی‌هایی که پس از پنج بار کشت متوالی در رنگ آمیزی گرم و خصوصیات ریخت‌شناختی رفتار ثابتی از خود نشان دادند، به عنوان کشت خالص در نظر گرفته شدند. در محیط MGM از محلول SL10 به عنوان ریز مغذی (Trace element) استفاده شد که ترکیبات آن در زیر آورده شده است:

(۱۰ میلی لیتر)، $\text{FeCl}_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$ ۲۵٪ (۱/۵ گرم)، $\text{CoCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$ ۱۹۰ میلی گرم، $\text{MnCl}_2 \cdot 4\text{H}_2\text{O}$ ۱۰۰ میلی

جدول ۱: مشخصات محیط کشت‌های مورد استفاده به منظور جداسازی باکتری‌ها و آرکی‌ها (۱۹).

| مقدار در محیط (g/l) | | | ردیف | ترکیب |
|---------------------|-----------------|---------|------|---------------------------|
| Marine Agar 3% | Marine Agar 10% | MGM 23% | | |
| ۱۹/۴۵ | ۸۰ | ۱۸۳/۰ | ۱ | NaCl |
| ۸/۸ | ۸/۸ | ۲۲/۹ | ۲ | MgCl_2 |
| - | - | ۲۶/۸ | ۳ | MgSO_4 |
| ۵ | ۵ | ۱۰ | ۴ | Peptone |
| ۱ | ۱ | ۲ | ۵ | Yeast extract |
| ۳/۲۴ | ۳/۲۴ | - | ۶ | Na_2SO_3 |
| ۱/۸ | ۱/۸ | ۳ | ۷ | CaCl_2 |
| ۰/۰۵ | ۲ | ۵/۳۶ | ۸ | KCl |
| ۰/۱۶ | ۰/۱۶ | - | ۹ | NaHCO_3 |
| ۰/۱ | ۰/۱ | - | ۱۰ | Ferric citrate |
| ۰/۰۸ | ۰/۰۸ | - | ۱۱ | KBr |
| ۰/۰۳ | ۰/۰۳ | - | ۱۲ | SrCl_2 |
| ۰/۰۰۴ | ۰/۰۰۴ | - | ۱۳ | Na_2SiO_3 |
| ۰/۰۰۲۴ | ۰/۰۰۲۴ | - | ۱۴ | NaF |
| ۰/۰۰۱۶ | ۰/۰۰۱۶ | - | ۱۵ | NH_4NO_3 |
| ۰/۰۲ | ۰/۰۲ | - | ۱۶ | H_3BO_3 |
| ۰/۰۰۸ | ۰/۰۰۸ | - | ۱۷ | Na_2HPO_4 |
| ۱۵ | ۱۵ | - | ۱۸ | Agar |

*سترون سازی محیط‌های کشت در دمای 121°C و فشار ۱۵ پوند بر اینچ مریخ (psi) انجام گرفت. pH محیط‌ها بین ۷/۵ تا ۷ تنظیم شد.

کشورهای شیلی، رومانی و فلسطین اشاره نمود. اما طولانی‌ترین و بزرگترین غار نمکی جهان در ایران واقع شده است. غار نمکدان قشم در موقعیت جغرافیایی E553100 و N263704 در استان هرمزگان و جزیره قشم واقع شده است. این غار در فاصله ۲۳۷ متر از سطح دریا در انتهای جنوب غربی جزیره قرار گرفته است. طولی ترین غار گند نمکی قشم به نام غار نمکدان ۳ در قسمت جنوب غربی این گند با درازای ۶۵۸۰ متر به عنوان طولی ترین غار نمکی جهان شناخته می‌شود (۱۸). در این مطالعه با نمونه برداری از غار با استفاده از روش‌های قابل کشت برای جداسازی میکرووارگانیسم‌های ساکن در غار و سپس شناسایی مولکولی با استفاده از ژن 16S rRNA تنوع زیستی میکرووارگانیسم‌های غار مورد بررسی قرار گرفت.

مواد و روش‌ها

(الف) نمونه برداری: در ابتدا از آب، رسوب و بلورهای نمک غار نمکی قشم در آبان ماه سال ۱۳۹۲ نمونه برداری انجام گرفت. نمونه‌ها در کوتاه ترین زمان ممکن و در شرایط سترون به آزمایشگاه منتقل شدند. میزان اسیدیته و دمای نمونه‌ها به ترتیب توسط pH متر و دماسنج قابل حمل در محل نمونه برداری اندازه گیری شد. میزان شوری نمونه‌ها نیز با استفاده از دستگاه مالتی‌متر شرکت متلر تولدو (Mettler Toledo) مدل مولتی سون (Multiseven) پس از انتقال نمونه‌ها به آزمایشگاه اندازه گیری شد. آنالیز شیمیایی ترکیبات نمونه‌ها برای سنجش عناصر موجود در نمونه‌ها در دانشکده زمین‌شناسی دانشگاه تهران با استفاده از روش نورسنجی شعله‌ای انجام شد. نمونه‌ها تا زمان استفاده در دمای ۴ درجه سلسیوس نگه‌داری شدند.

(ب) کشت و جداسازی باکتری‌ها و آرکی‌ها: محیط کشت‌های مورد استفاده با توجه به شرایط اقلیمی غار که دارای میزان نمک بالا است انتخاب شدند. به منظور جداسازی طیف گسترده‌تری از باکتری‌ها و آرکی‌ها محیط‌های marine agar 3%, Marine agar 10% و MGM 23%, Marine agar 10% شدند که ترکیبات آنها در جدول ۱ آورده شده است. تلخیق نمونه آب به دو صورت مستقیم و سانتریفیوژ شده و

۴۰ °C برای آرکی‌ها گرم‌گذاری شدند. گرم‌گذاری تا ۱۰ روز ادامه یافت. درصدی از نمک که نخستین رشد ادامه دار در آن مشاهده شد به عنوان درصد بهینه نمک برای رشد آنها در نظر گرفته شد. سویه‌های با رشد بهینه در محدوده ۳ تا ۱۵٪ نمک به عنوان نمک دوست نسبی و سویه‌های با توانایی رشد در میزان نمک بالای ۱۵٪ به عنوان نمک دوست واقعی در نظر گرفته شدند (۲۰).

ز) شناسایی مولکولی و آنالیز فیلورزنتیک: در ابتدا DNA سویه‌ها با روش مارمور (Marmur) استخراج شد. به منظور تکثیر ژن 16SrRNA باکتریایی و آرکیایی از توالی‌های یاد شده در جدول ۲ استفاده شد (۲۱). برای انجام واکنش زنجیره‌ای پلی مراز از محیط بافری با غلظت ۱X در ترکیب نهایی، ۱/۵ میکرولیتر از ۲ mM MgCl₂، ۱ میکرولیتر از dNTPs (۱۰ mM)، ۵ میکرولیتر از ۲ mM Taq DNA پلی مراز، ۲ میکرولیتر از هر کدام از پرایمرها (۱۰ μM) و DNA الگو به میزان مناسب استفاده گردید. برای کنترل منفی به جای DNA از آب مقطر دوبار تقطیر استفاده شد (۲۰). چرخه دمایی برای انجام واکنش PCR در جدول ۳ نشان داده شده است. ژن 16SrRNA به طول ۱۴۰۰ جفت باز پس از تکثیر در دستگاه ترموسایکلر بیومتر (Biometra) (ساخت کشور آلمان، بر روی ژل آگاروز ۰/۷ درصد الکتروفورز گردید. در نهایت محصول PCR برای توالی یابی به شرکت ماکروژن در کره جنوبی ارسال شد.

ح) آنالیز آماری: ترداد دریافت شده توسط نرم افزار کروماس پرو (ChromasPro) بازنخوانی و ویرایش شد. سپس با استفاده از ابزار بلاست (BLAST) نوکلئوتید با توالی‌های ثبت شده در پایگاه‌های داده اطلاعات ژنومی (GenBank) و NCBI (GenBank) مقایسه گردید و میزان شباهت آن با سویه‌های مختلف ثبت شده، تعیین گردید (۲۲).

یافته‌ها

مشخصات فیزیکوشیمیایی نمونه شاخص و ترکیب یون‌های موجود در غار به ترتیب در جداول ۴ و ۵ آورده شده است. از مجموع ۱۷۲ سویه، تعداد ۳۸ سویه مربوط به محیط کشت

ZnCl₂ (۷۰ میلی گرم)، H₃BO₃ (۶ میلی گرم)، Na₂MoO₄ (۳۶ میلی گرم)، NiCl₂.6H₂O (۲۴ میلی گرم)، CuCl₂.2H₂O (۲ میلی گرم) و آب مقطر (۱/۰۱ میلی لیتر). مقدار ۲۵ میلی لیتر از این محلول اتوکلاو شده و برای هر یک لیتر از محیط MGM ۵۰۰ میکرولیتر از این استوک استفاده شد (۱۹). ج) توصیف اولیه سویه‌ها: بررسی صفات اولیه ماکروسکوپی، میکروسکوپی و فیزیولوژیک سویه‌ها انجام گرفت. ویژگی‌های ماکروسکوپی سویه‌ها شامل شکل، ارتفاع، حاشیه، سطح و رنگ کلی هریک از جدایه‌ها در محیط جامد با ترکیب گفته شده در جدول ۱ مشخص شد. از تست‌های KOH، کاتالاز و اکسیداز و روش لام مرطوب استفاده شد (۲۰).

د) تعیین محدوده تحمل نمک: برای تفکیک سویه‌ها از نظر تعلق به گروه‌های نمک دوست افراطی، نسبی یا تحمل کننده نمک از محیط با کمترین میزان ماده آلی استفاده شد که تامین کننده رشد سویه‌ها باشد. محیط کشت پایه مورد استفاده شامل صفر، ۴، ۶، ۱۰، ۱۵، ۱۲/۵، ۱۷/۵، ۲۰، ۲۳/۵، ۲۵، ۲۷/۵ و ۳۰ تهیه شد و هریک از جدایه‌های منتخب بر روی تمامی این محیط‌ها کشت داده شد و در دمای ۳۰ °C برای باکتری‌ها و

جدول ۲: مشخصات پرایمرهای مورد استفاده در واکنش زنجیره‌ای پلی مراز (۲۰).

| نام پرایمر | توالی پرایمر (۳' → ۵') | دما اتصال (C) |
|--------------------------|------------------------|---------------|
| 27F (باکتری) | AGAGTTGATCMGGCTAG | ۵۶/۳ |
| 1492R (باکتری و آرکی‌ها) | GGTTACCTGTTACGACTT | ۵۴ |
| 21F (آرکی‌ها) | TCCGGTTGATCCTGCCG | ۵۳/۷ |

جدول ۳: برنامه واکنش زنجیره‌ای پلیمراز مورد استفاده به منظور تکثیر ژن 16SrRNA (۲۰).

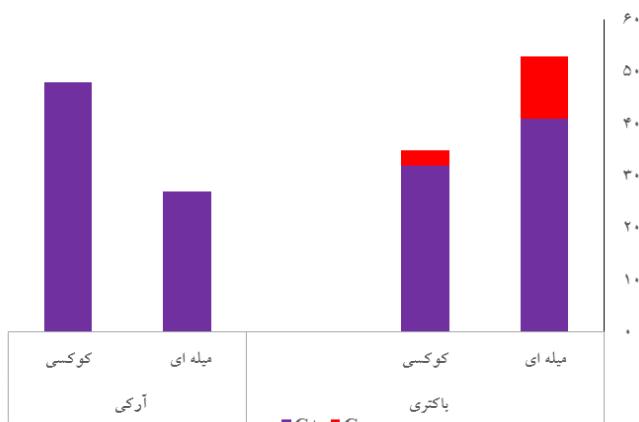
| نام مرحله | زمان (ثانیه) | دما (درجه سلسیوس) | باکتری | مخصوص آرکی | تعداد چرخه |
|------------------|--------------|-------------------|--------|------------|------------|
| واسرثت شدن اولیه | ۳۰۰ | ۹۵ | | | ۱ |
| | ۱۸۰ | ۹۰ | | | ۱۵ |
| واسرثت شدن | ۶۰ | ۹۴ | | | ۳۰ |
| | ۶۰ | ۵۷ (باکتری) | | | ۳۰ |
| اتصال | ۵۱ (آرکی) | | | | ۵۲ |
| | ۵۰-۶۰ | ۷۲ | | | ۱ |
| گسترش | ۴۲۰ | ۷۲ | | | |
| گسترش نهایی | ۴۲۰ | ۷۲ | | | |

جدول ۵: ترکیب و نوع یون‌ها.

| مقدار (g/l) | نام یون |
|--------------|------------------|
| ۱۲۸۴ | Na ⁺ |
| ۱۱/۶۵ | K ⁺ |
| ۰/۱ | Mg ⁺⁺ |
| ۳/۲۶ | Ca ⁺⁺ |
| ۰/۱۱۶ (mg/l) | Fe ⁺⁺ |

جدول ۶: مشخصات فیزیکوشیمیایی نمونه شاخص.

| ویژگی | نمونه شاخص |
|----------|------------|
| دما | ۲۷/۵ |
| pH | ۷/۲ |
| TDS | ۲۲/۳ |
| salinity | ۲۸/۹ |



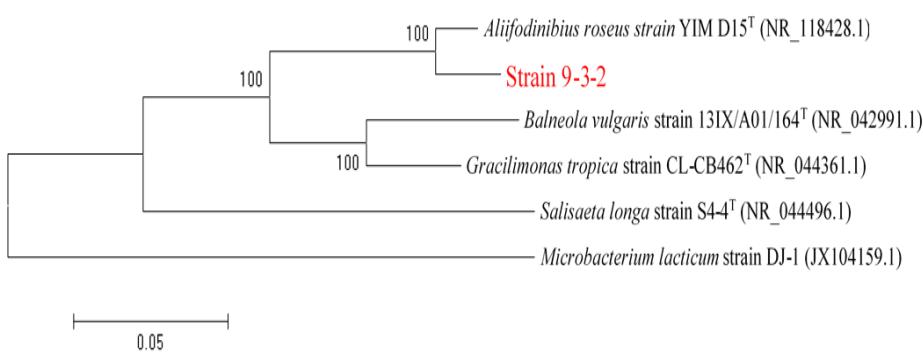
نمودار ۱: میزان جدایه‌های اولیه به تفکیک نوع میکروارگانیسم، شکل میکروسکوپی و رنگ‌آمیزی گرم.

به محیط پیرامون کمتر است. میکروارگانیسم‌ها به دلیل دارا بودن سیک خاص زندگی و توانایی تحمل شرایط سخت در حفظ و پایداری این اکوسیستم‌ها نقش بسزایی دارند. در مورد غار نمکدان قسم علاوه بر دو شرط یاد شده شوری بالای ۳۰٪ را نیز باید در نظر گرفت. این غار علاوه بر شرایط اکولوژیک منحصر به فرد، با قرار گرفتن در لیست رئوپارک‌های جهانی ثبت شده توسط سازمان یونسکو

تعداد ۵۹ سویه مربوط به محیط کشت Marine Agar 3% و ۷۵ سویه مربوط به محیط کشت MGM ۱۰% ۲۳٪ بودند. تعداد جدایه‌های اولیه بر اساس شکل میکروسکوپی در نمودار ۱ آمده است. از میان جدایه‌های خالص شده به صورت تصادفی ۲۷ سویه شامل ۲۲ سویه نمک دوست واقعی و ۵ سویه نمک دوست نسی برای آنالیز ژن ۱۶SrRNA انتخاب شدند. نتایج حاصل از مقایسه‌ی تووالی ژن ۱۶SrRNA میان جدایه‌های اولیه استاندارد ثبت شده در EZtaxon در جدول ۶ آورده شده است. درخت فیلوزنیکی تووالی ژن ۱۶SrRNA به دست آمده از جدایه‌های مورد بررسی به روش Neighbor-joining و با ضریب Bootstrap صد و با استفاده از نرم‌افزار MEGA6 رسم شد. درخت فیلوزنیک به تفکیک برای جدایه‌های به شاخه باکتریوئیاس، فرمی‌کیوتیس و یوری‌آرکتوتا در شکل‌های ۱ تا ۳ نمایش داده شده است.

بحث

غارها محیط‌های تاریک و با محدودیت مواد غذایی هستند (۸). به همین دلیل تنوع موجودات زنده موجود در این مناطق نسبت

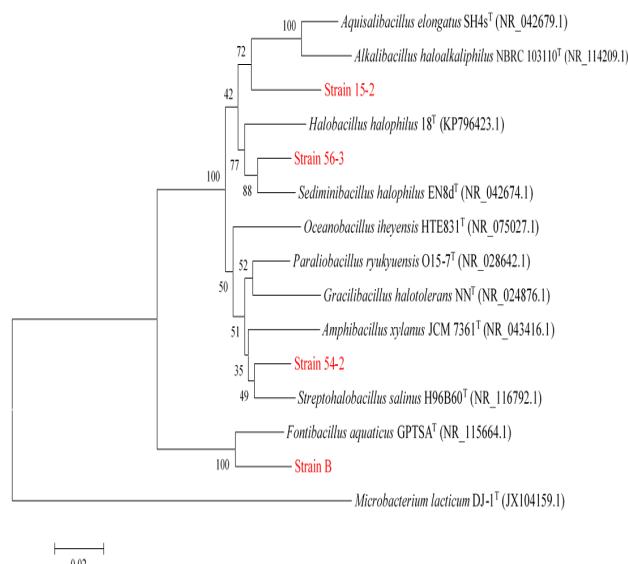


شکل ۱: درخت فیلوزنیک مربوط به جدایه‌های شاخه باکتریوئیاس با استفاده از روش Neighbor-joining و ضریب Boot Strap صد.

جدول ۶: مقایسه میزان شباهت ژن 16S rRNA ۱۶ سویه‌های منتخب با سویه‌های استاندارد.

| ردیف | نام سویه‌ی منتخب | سویه‌ی استاندارد با بیشترین میزان شباهت | درصد شباهت | نوع میکروارگانیسم |
|------|------------------|--|------------|-------------------|
| ۱ | J | <i>Haloarcula salaria</i> HST01-2R(T) | ۹۷/۱ | آرکی |
| ۲ | K | <i>Haloarcula salaria</i> HST01-2R(T) | ۹۷/۴ | آرکی |
| ۳ | L | <i>Halococcus saccharolyticus</i> ATCC49257(T) | ۹۸/۸ | آرکی |
| ۴ | H | <i>Haloferax alexandrius</i> TM(T) | ۹۹/۸ | آرکی |
| ۵ | G | <i>Halogeometricum borinquense</i> DSM11551(T) | ۹۹/۱ | آرکی |
| ۶ | F | <i>Halococcus saccharolyticus</i> ATCC49257(T) | ۹۸/۸ | آرکی |
| ۷ | E | <i>Haloarcula marismortui</i> ATCC43049(T) | ۹۷/۳ | آرکی |
| ۸ | H2 | <i>Halococcus morrhuae</i> ATCC17082(T) | ۹۸/۵ | آرکی |
| ۹ | F1 | <i>Haloferax alexandrius</i> TM(T) | ۹۹/۹ | آرکی |
| ۱۰ | ۵۷ | <i>Haloarcula japonica</i> JCM 7785(T) | ۹۸/۷ | آرکی |
| ۱۱ | ۴۵ | <i>Halogeometricum borinquense</i> DSM11551(T) | ۹۹ | آرکی |
| ۱۲ | ۳۹-۱ | <i>Haloferax mediterranei</i> CGMCC1.2087(T) | ۹۹/۴ | آرکی |
| ۱۳ | ۳۴-۲ | <i>Haloferax mediterranei</i> CGMCC1.2087(T) | ۹۹/۳ | آرکی |
| ۱۴ | ۱۶-۱ | <i>Haloarcula japonica</i> JCM 7785(T) | ۹۹/۳ | آرکی |
| ۱۵ | ۸ | <i>Haloarcula salaria</i> HST01-2R(T) | ۹۸ | آرکی |
| ۱۶ | ۳ | <i>Halococcus saccharolyticus</i> ATCC49257(T) | ۹۸/۸ | آرکی |
| ۱۷ | ۲ | <i>Halococcus saccharolyticus</i> ATCC49257(T) | ۹۸/۶ | آرکی |
| ۱۸ | ۱-۱ | <i>Haloarcula hispanica</i> ATCC33960(T) | ۹۷/۸ | آرکی |
| ۱۹ | ۷-۱ | <i>Haloarcula salaria</i> HST01-2R(T) | ۹۷/۴ | آرکی |
| ۲۰ | ۱۲-۱ | <i>Haloarcula hispanica</i> ATCC33960(T) | ۹۹/۶ | آرکی |
| ۲۱ | ۲۷ | <i>Haloferax prahovense</i> TL6(T) | ۱۰۰ | آرکی |
| ۲۲ | ۳۳-۱ | <i>Haloarcula hispanica</i> ATCC33960(T) | ۹۹/۷ | آرکی |
| ۲۳ | B | <i>Paenibacillus lautus</i> NRRL NRS-666(T) | ۹۹/۷ | باکتری |
| ۲۴ | ۵۶-۳ | <i>Aquibacillus albus</i> YIM 93624(T) | ۹۸/۷ | باکتری |
| ۲۵ | ۵۴-۲ | <i>Parallobacillus quinghaiensis</i> YIM-C158(T) | ۹۹/۸ | باکتری |
| ۲۶ | ۱۵-۲ | <i>Bacillus oceanisediminis</i> H2(T) | ۹۹/۵ | باکتری |
| ۲۷ | ۹-۳-۲ | <i>Aliifodimibius roseus</i> YIM D15(T) | ۹۷/۵ | باکتری |

(UNESCO) و همچنین به عنوان اولین رئوپارک ملی از اهمیت راهبردی خاصی نیز برخوردار است. در این پژوهش با توجه به داده‌های موجود در مطالعات پیشین در زمینه تنوع زیستی غارها در زمینه تنوع کم میکروارگانیسم‌ها در محیط‌های غاری، با شبیه سازی هرچه بیشتر شرایط کشت به محیط اولیه سعی بر جداسازی هرچه بیشتر میکروارگانیسم‌های موجود در غار نمکی قسم شده است. در این راستا محیط‌های کشت دارای انواع نمک‌های موجود در محیط‌های تالازوهالین انتخاب شدند. از بین سه نوع محیط کشت استفاده شده با درصدهای متفاوت نمک، بیشترین تعداد جدایه‌ها مربوط به محیط MGM با ۲۳٪ شوری بودند که از جمله دلایل آن می‌توان به شباهت در میزان نمک محیط غار با درصد نمک استفاده شده در این محیط جداسازی و سازگاری محیط غار برای حیات میکروارگانیسم‌های نمک دوست افزایی اشاره کرد. بیشتر جدایه‌های به دست آمده در قلمرو باکتری‌ها دارای شکل



شکل ۲: درخت فیلوجنتیک مربوط به جدایه‌های شاخه‌ی فرمی‌کیوتیس با استفاده از روش Neighbor-joining و ضریب Boot Strap صد.

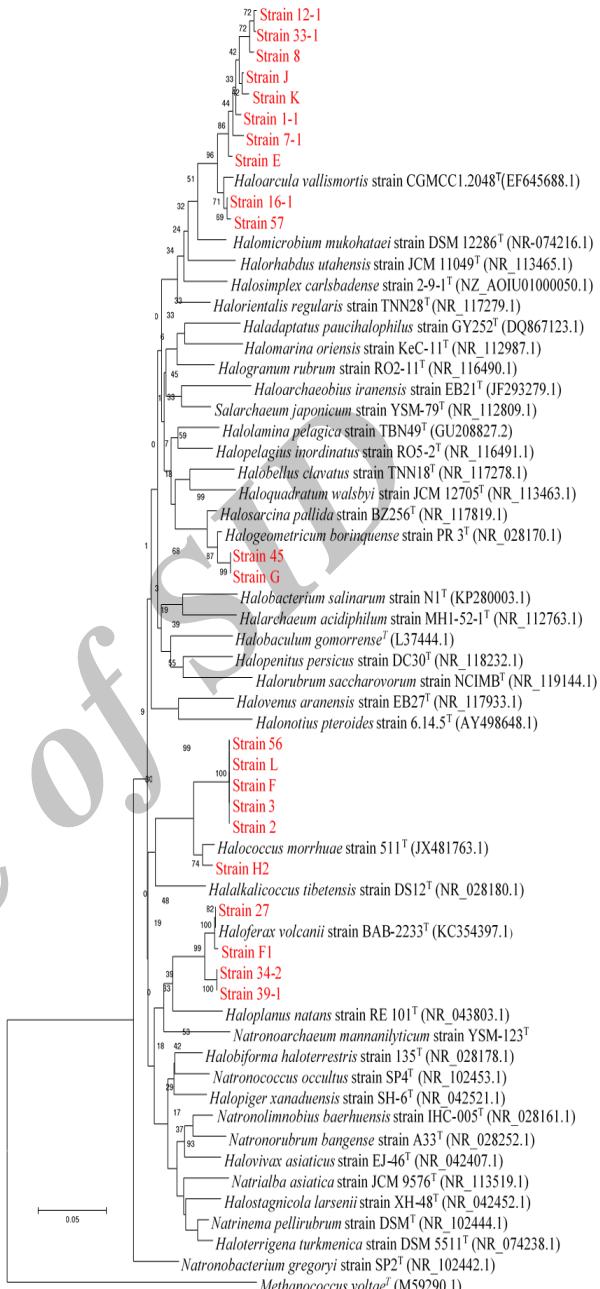
در محیط‌های تاریک غارها اینگونه نتیجه گیری شده است که بیشترین گروه‌های میکروبی موجود در غارها متعلق به شاخه‌های اپسیلون پروتئوباکتریا، اکتینوバکتریا، باکتروئیس/کلروبی، فلاؤوباکتریا/باکتروئیس، فرمی کیوس، پانکتو‌ماستیس و نیتروسپیرا هستند (۹).

بیشتر مطالعاتی که در زمینه بررسی تنوع زیستی میکروارگانیسم‌ها در محیط‌های غاری صورت گرفته بر روی غارهای غیر شور بوده است و گستره وسیعی از جمعیت‌های میکروبی را در محیط‌های غاری گزارش کرده اند.

در سال ۲۰۱۲ از غارهای بزرگ کارچنر (Kartchner) در ایالت آریزونا اعضای شاخه‌های گاما پروتئوباکتریا، بتاپروتئوباکتریا، پانکتو‌ماستیس، آلفاپروتئوباکتریا، دلتاپروتئوباکتریا، کلروفلکسی، اسیدوباکتریا و فرمی کیوتیس به ترتیب بیشترین جدایه‌ها را به خود اختصاص دادند (۲۳).

در بررسی تنوع میکروبی غارهای لیمستون (Limestone) در کره جنوبی در سال ۲۰۱۰ میکروارگانیسم‌های جدا شده عمدتاً باکتری‌های متعلق به شاخه‌های گاما پروتئوباکتریا، بتاپروتئوباکتریا، پانکتو‌ماستیس، آلفاپروتئوباکتریا، اسیدوباکتریا و فرمی کیوتیس بوده‌اند (۲۴). پژوهش انجام شده در غار Altamira در سال ۲۰۰۸ در اسپانیا موجب جداسازی اعضای شاخه‌های باکتریایی گاما پروتئوباکتریا، بتاپروتئوباکتریا، پانکتو‌ماستیس، آلفاپروتئوباکتریا، دلتاپروتئوباکتریا، کلروفلکسی، اسیدوباکتریا، فرمی کیوتیس و باکتروئیس شد (۲۵).

در پژوهش دیگری در غار Frassasi واقع در ایتالیا اعضای خانواده‌های اپسیلون پروتئوباکتریا، دلتاپروتئوباکتریا، تیوتربیکس (Thiotricha), بژیاتوئا (Beggiatoa) بیشترین سویه‌ها را به خود اختصاص دادند (۲۶). همچنین در سال ۲۰۰۴ از غار Lower Kane در ایالت وایومینگ در آمریکا بیشترین جدایه‌ها مربوط به شاخه‌های گاماپروتئوباکتریا، بتاپروتئوباکتریا و باکتروئیس بودند (۲۷). بیشترین میکروارگانیسم‌های جدا شده از غار Fairy در ایالت کلورادو در آمریکا مربوط به شاخه‌های گاماپروتئوباکتریا، بتاپروتئوباکتریا، پانکتو‌ماستیس، آلفاپروتئوباکتریا، فرمی کیوتیس، باکتروئیس و سایتوفاگالس



شکل ۳: درخت فیلوجنیک مربوط به جدایه‌های شاخه بیوی آرکیویتا با استفاده از روش Neighbor-joining و ضربی Boot Strap صد.

میله‌ای بوده و از نظر رنگ آمیزی گرم در گروه گرم مثبت‌ها قرار می‌گیرند. با توجه به این نکته که این شاخه از میکروارگانیسم‌ها قادر به تشکیل اسپور و قرارگیری در حالت خفتگی هستند، مشاهده آنها در شرایط سخت غار که دارای میزان کم مواد غذایی و تاریکی و نمک بالا است مورد انتظار است. بر اساس نتایج مطالعات پیشین در زمینه حیات میکروبی

مقایسه با معادن و کمتر بودن دستورزی انسان در این محیط‌ها است.

در مطالعه انجام شده بر دریاچه‌ی ارومیه که ایران نژاد (Irannejad) و همکاران در سال ۲۰۱۵ انجام دادند بیشتر جدایه‌ها از اعضای جنس *Halomonas*, *Salinivibrio* و *Idiomarina* (Salinivibrio) بودند (۳۲). این سویه‌ها نمکدوست نسبی و از اجزای شاخه گاماپروتئوباکتریا هستند. اما در جدایه‌های حاصل از غار نمکدان اجزای این جنس دیده نشدند. اما در مطالعه دیگری بر روی دریاچه ارومیه که در سال ۲۰۱۴ توسط جوکار (Jokar) و همکاران انجام شد، همانند غار نمکدان بیشتر جدایه‌ها از گرم مثبت‌های شاخه فرمی کیوتیس بودند. این شباهت می‌تواند به دلیل مشابهت در میزان نمک هر دو محیط و شرایط فقر ماده غذایی باشد (۳۳).

در بررسی تنوع میکروبی قابل کشت غار نمکی قسم، اعضایی از قلمرو باکتری‌ها و آرکی‌ها جداسازی شدند. از بین جدایه‌های تعیین توالی شده، انواع آرکیایی در شاخه یوری آرکیوتا و جدایه‌های باکتریایی در شاخه‌های فرمی کیوتیس و باکتریالیس قرار گرفتند که گروه‌های باکتریایی مطابق با شاخه‌های مورد انتظار در محیط غار بودند که از غارهای دیگر در سراسر جهان نیز جداسازی شده بودند.

با توجه به شرایط شوری افراطی محیط غار جدا شدن این گروه‌ها دور از انتظار نبود. چرا که این باکتری‌ها قادر به تشکیل ساختارهای مقاوم اسپور و همچنین باسیل‌های بلند و کشیده برای دست یابی بهتر به مواد غذایی اندک موجود در غار هستند. جدایه‌های حاصل از غار نمکدان به دلیل محیط پرشور غار بیشتر از نوع آرکی‌های متعلق به شاخه یوری آرکیوتا و در جنس‌های *Halococcus*, *Halorubrum*, *Haloferax* (Haloferax) و *Haloarchaea* (Haloarchaea) بودند. این جنس‌ها در خانواده *Halobacteriaceae* قرار می‌گیرند که دارای اعضای نمک دوست افراطی است. بنابراین، جدا سازی این گروه از آرکی‌های نمک دوست افراطی از محیط غار که دارای شوری حدود ۳۰ درصد است دور از انتظار نیست. جداسازی اعضای جنس‌های آلفاکوادینیتی بیوس (Alifodinibius), *Bacillus* و *Cytophagales* بودند (۲۸).

در سال ۲۰۰۳ از غارهای لچوگیا (Lechuguilla) و اسپایدر (Spider) در نیومکزیکو باکتری‌های متعلق به شاخه‌های گاماپروتئوباکتریا، پلنتکتوما پیست، آلفاپروتئوباکتریا، دلتاپروتئوباکتریا، اپسیلون پروتئوباکتریا، نیتروسپیرا، اسیدوباکتریا، یوریآرکیوتا و کرنوآرکیوتا (Crenarchaeota) بودند (۲۹).

در سال ۲۰۰۴ از غار یونین (Llonin) و گارما (Garma) در اسپانیا باکتری‌های متعلق به شاخه‌های گاماپروتئوباکتریا، بتاپروتئوباکتریا، پلنتکتوما پیست، دلتاپروتئوباکتریا، اپسیلون پروتئوباکتریا، نیتروسپیرا، اسیدوباکتریا، اکتینوما پیست، شاخه CFB، فرمی کیوتیس و باکتری‌های غیر گوگردی سبز جدا شدند (۳۰). همان‌طور که مشخص است شاخه‌های جدا شده از این غارها با وجود منحصر به فرد بودن محیط کشت شان از یک الگوی مشخص پیروی می‌کند و از شباهت تقریبی برخوردار هستند. گروه‌های جدا شده از غار نمکدان قسم نیز تنوعی مشابه با این گروه‌ها داشت. مطالعات گسترده‌تر و با استفاده از روش‌های غیر قابل کشت اطلاعات مناسبی در زمینه تنوع زیستی محیط‌های غاری در اختیار قرار داده است. در عین حال مطالعات بسیار محدودی در زمینه تنوع زیستی میکروبی غارهای نمکی انجام شده است که می‌تواند ناشی از تعداد کم این محیط‌های منحصر به فرد در سطح کره زمین باشد.

به عنوان یک محیط مشابه در پژوهشی که در سال ۲۰۱۲ در معدن نمکی در آناتولی مرکزی در ترکیه انجام گرفت، با استفاده از روش وابسته به کشت جدایه‌های حاصل اعضای جنس‌های *Halococcus* (Halococcus), *Halorubrum* (Halorubrum) و *Halorubrum* (Halorubrum) متعلق به قلمرو آرکی‌ها و در شاخه *Halorubrum* (Halorubrum) بودند (۳۱).

در زمینه این معدن نمکی که تا حدودی مشابه محیط غارهای نمکی است، مطالعه دیگری در زمینه غارهای نمکی و یا محیط‌های مشابه گزارش نشده است. علاوه بر اینکه باید به این نکته اشاره شود که یکی از تفاوت‌های عمده بین معادن نمکی و غارهای نمکی، بکر بودن محیط‌های غار نمکی در

میکروبی غار در اختیار قرار دهد. این پژوهش اولین گام در راستای شناسایی تنوع میکروبی این اکوسیستم و همچنین غارهای نمکی است. با توجه به شرایط بسیار ویژه و منحصر به فرد این اکوسیستم در سراسر جهان، شناسایی میکروارگانیسم‌های بومی این منطقه که در خلال زمان برای حیات در این سیستم سازگار شده اند از نظر دست یابی به محتوای ژنتیکی جدید بسیار حائز اهمیت است.

نتیجه گیری

در این مطالعه جدایه‌های شناسایی شده از غار نمکدان با استفاده از روش‌های مرسوم وابسته به کشت جداسازی شدن و *16S rRNA* با استفاده از آنالیز فیلوژنی مبتنی بر توالی یابی ژن بررسی شدند. نتایج نشان داد که جدایه‌های حاصل همانند تنوع میکروبی به دست آمده از سایر غارها در شاخه‌ها و جنس‌های مختلف قرار داشتند. این امر نشان دهنده تنوع بالای اکوسیستم غار از نظر میکروبی است. این مطالعه با ارایه میکروارگانیسم‌های بومی در گونه‌ها و جنس‌های جدید و از یک اکوسیستم منحصر به فرد با معرفی محتوای ژنتیکی جدید امکان دست یابی به فرایندها و ژن‌های جدید بومی را فراهم می‌کند.

تشکر و قدردانی

نویسنده‌گان این مقاله از بخش میکروبیولوژی دانشگاه تهران و مرکز ملی ذخایر ژنتیکی و زیستی ایران و سازمان ژئوپارک قشم به دلیل همکاری صمیمانه در اجرای این پژوهش کمال امتنان را دارند.

(*Bacillus*), پارالیوباسیلوس (*Paraliobacillus*)، پائنسی باسیلوس (*Paenibacillus*) و آکوئی باسیلوس (*Aquibacillus*) از محیط غار نیز نشان دهنده تنوع باکتریایی محیط در بین اعضا شاخه‌های مختلف است.

به علاوه تعداد جدایه‌های توالی یابی شده از میان کل جدایه‌های خالص شده تنها درصدی از جامعه میکروبی را نشان می‌دهد. بر اساس تفاوت در ساختار کلنی انواع سویه‌های خالص سازی شده می‌توان اینگونه تخمين زد که تنوع گونه‌ای میکروارگانیسم‌ها در محیط غار نمکی نیز مشابه سایر غارها دارای تنوع مناسبی از انواع باکتری‌ها و آرکی‌ها است. در مورد غارهای غیر نمکی گزارش از پژوهش‌هایی که بر روی آرکی‌های ساکن در مناطق غاری تمرکز کرده باشند کمتر مشاهده شده است. به همین دلیل داده مناسبی در زمینه انواع آرکی‌ای ساکن محیط‌های غاری غیر نمکی وجود ندارد. در همین راستا در مطالعات پیشین از غارهای غیر نمکی جدایه‌ها اغلب از قلمرو باکتری‌ها بودند. همان طور که اشاره شد دلیل این امر می‌تواند عدم تمرکز بر جداسازی این گروه از میکروارگانیسم‌ها و یا نقش پرنگ‌تر باکتری‌ها به عنوان تولید کننده اولیه در محیط‌های غاری باشد.

در این مطالعه با توجه به شرایط فوق اشباع نمک در غار و این حقیقت که اکثر قریب به اتفاق میکروارگانیسم‌های نمکدوست افراطی متعلق به قلمرو آرکی‌ها هستند، تعداد قابل توجه جدایه‌های قابل کشت متعلق به خانواده *Halobiacteriaceae* بودند. بررسی دقیق نقشه پروکاریوتی غار نمکدان قشم نیازمند استفاده از انواع روش‌های غیر قابل کشت و نمونه برداری در فصول مختلف است که تصور درست و قابل اعتباری را از جامعه

References

1. Joy S. Ecology in the age of DNA barcoding: the resource, the promise, and the challenges ahead. Mol Ecol. 2014; 14(2): 221-232.
2. Adams A, Tarmo A, Raadik, Christopher P, Burridge, Georges A. Global biodiversity assessment and hypercopic species complexes: more than one species of elephant in the room?. Syst Biol. 2014; 63(4): 518-533.
3. Buttigieg PL, Alban Ramette A. Guide to statistical analysis in microbial ecology: a community

- focused, living review of multivariate data analyses. *FEMS Microbial Ecol.* 2014; 90(3): 543-550.
- 4. Stone M. Genetically enhanced Archaean challenges three-domain evolutionary tree. *Bio Sci.* 2015; 65(11): 1108.
 - 5. Wolfe BE, Button JE, Santarelli M, Dutton RJ. Cheese rind communities provide tractable systems for in situ and in vitro studies of microbial diversity. *Cell.* 2014; 158(2): 422-433.
 - 6. Gillieson D. Caves: Processes. Development, Management. 2nd edition. Massachusetts, USA. Blackwell; 2009.
 - 7. Veni G, Hauwert N. Historical review and forward view of cave and karst research in Texas. *Geological Soc America.* 2015; 516: 263-283.
 - 8. Riquelme C, Marshall Hathaway JJ, Dapkevicius E, Miller AZ, Kooser A, Northup DE, Jurado V, Fernandez O, Saiz-Jimenez C, Cheeptham N. Actinobacterial diversity in volcanic caves and associated geomicrobiological interactions. *Frontiers Microbiol.* 2015; 1342(6): 467-483.
 - 9. Romero A. Cave biology: life in darkness. First edition. Cambridge, UK. Cambridge University Press. 2009.
 - 10. Saiz-Jimene C. Microbiological and environmental issues in show caves. *World J Microbiol Biotechnol.* 2012; 28(7): 2453-2464.
 - 11. De Gruyter W. Microbial life of cave systems. First edition. Boston. Walter de Gruyter GmbH & Co KG. 2015.
 - 12. Desai MS, Assig K, Dattagupta S. Nitrogen fixation in distinct microbial niches within a chemoautotrophy-driven cave ecosystem. *ISME J.* 2013; 7(12): 2411-2423.
 - 13. Gray CJ, Engel AS. Microbial diversity and impact on carbonate geochemistry across a changing geochemical gradient in a karst aquifer. *ISME J.* 2013; 7(2): 325-337.
 - 14. Banerjee S, Joshi SR. Insights into cave architecture and the role of bacterial biofilm. *Proceedings of the National Academy of Sciences, India Section B: Biological Sci.* 2013; 83(3): 277-290.
 - 15. Ortiz M, Neilson JW, Nelson WM, Legatzki A, Byrne A, Yu Y, Wing RA, Soderlund CA, Pryor BM, Pierson III LS. Profiling bacterial diversity and taxonomic composition on speleothem surfaces in Kartchner Caverns, AZ. *Microbiol Ecol.* 2013; 65(2): 371-383.
 - 16. Venarsky MP, Huntsman BM, Huryn AD, Benstead JP, Kuhajda BR. Quantitative food web analysis supports the energy-limitation hypothesis in cave stream ecosystems. *Oecologia.* 2014; 176(3): 859-869.
 - 17. Waltham T. Salt terrains of Iran. *Geol Today.* 2008; 24(5): 188-194.
 - 18. Dyall-Smith M. The Halohandbook: Protocols for halobacterial genetics. Available at: <http://www.haloarchaea.com/resources/halohandbook>. 2009.
 - 19. Winn W, Allen S, Janda W, Konemen E, Procop G, Schreckenberger P, Woods G. Color atlas and diagnostic microbiology. 6th edition. Baltimore. Lippincott Williams & Wilkins. 2006.
 - 20. Rasooli M, Amoozegar MA, Akhavan Sepahy A, Babavalian H, Tebyanian H. Isolation,

- identification and extracellular enzymatic activity of culturable extremely halophilic archaea and bacteria of Inche Boroun wetland. *Int Letter Natural Sci.* 2016; 56: 40-51.
21. Murray R, Doetsch RN, Robinow C. Determinative and cytological light microscopy. *Method General Mol Bacteriol.* 1994; 1: 22-41.
22. Chun J, Lee JH, Jung Y, Kim M, Kim S, Kim BK, Lim YW. EzTaxon: a web-based tool for the identification of prokaryotes based on 16S ribosomal RNA gene sequences. *Int J Syst Evol Microbiol.* 2007; 57(10): 2259-2261.
23. Ortiz M, Neilson JW, Nelson WM, Legatzki A, Byrne A, Yu Y, Pierson III LS. Profiling bacterial diversity and taxonomic composition on speleothem surfaces in Kartchner Caverns, AZ. *Microbial Ecol.* 2013; 65(2): 371-383.
24. Chang SJ, Blake RE, Stout LM, Kim SJ. Oxygen isotope, micro-textural and molecular evidence for the role of microorganisms in formation of hydroxylapatite in limestone caves, South Korea. *Chem Geol.* 2010; 276(3): 209-224.
25. Portillo MC, Saiz-Jimenez C, Gonzalez JM. Molecular characterization of total and metabolically active bacterial communities of “white colonizations” in the Altamira Cave, Spain. *Res Microbiol.* 2009; 160(1): 41-47.
26. Macalady JL, Lyon EH, Koffman B, Albertson LK, Meyer K, Galdenzi S, Mariani S. Dominant microbial populations in limestone-corroding stream biofilms, Frasassi cave system, Italy. *App Environ Microbiol.* 2006; 72(8): 5596-5609.
27. Engel AS, Porter ML, Stern LA, Quinlan S, Bennett PC. Bacterial diversity and ecosystem function of filamentous microbial mats from aphotic (cave) sulfidic springs dominated by chemolithoautotrophic “Epsilonproteobacteria”. *FEMS Microbiol Ecol.* 2004; 51(1): 31-53.
28. Barton HA, Taylor MR, Pace NR. Molecular phylogenetic analysis of a bacterial community in an oligotrophic cave environment. *Geomicrobiol J.* 2004; 21(1): 11-20.
29. Northup DE, Barns SM, Yu LE, Spilde MN, Schelble RT, Dano KE, Natvig DO. Diverse microbial communities inhabiting ferromanganese deposits in Lechuguilla and Spider Caves. *Environ Microbiol.* 2003; 5(11): 1071-1086.
30. Irandejad S, Akhavan-Sepahi A, Amoozegar MA, Tukmechi A, Motallabi Moghanjoghi AA. Isolation and identification of halophilic bacteria from Urmia lake in Iran. *Iran J Fisheries Sci.* 2015; 14(1): 45-59.
31. Jookar Kashi F, Owlia P, Amoozegar MA, Yakhchali B, Kazemi B. Diversity of cultivable microorganisms in the eastern part of Urmia salt lake, Iran. *J Microbiol Biotechnol Food Sci.* 2014; 4(1): 36-43.
32. Schabereiter-Gurtner C, Saiz-Jimenez C, Piñar G, Lubitz W, Rölleke S. Phylogenetic diversity of bacteria associated with Paleolithic paintings and surrounding rock walls in two Spanish caves (Llonin and La Garma). *FEMS Microbiol Ecol.* 2004; 47(2): 235-247.
33. Yildiz E, Ozcan B, Caliskan M. Isolation, characterization and phylogenetic analysis of halophilic Archaea from a salt mine in central Anatolia (Turkey). *Polish J Microbiol.* 2012; 61: 111-117.

Molecular diversity of heterotrophic bacteria and archaea of Namakdan Cave in Qeshm

Mahboobeh Darabi¹, Mohammad Ali Amoozegar², Maliheh Mehrshad³, Nina Zamani¹, Seyed Abolhasan Shahzadeh Fazeli⁴, Mahmood Shavandi⁵

¹M.Sc., University of Tehran, Tehran, Iran. ²Professor, University of Tehran, Tehran, Iran. ³Ph.D., University of Tehran, Tehran, Iran. ⁴Associate Professor, Iranian Biological Resource Centre (IBRC), ACECR Tehran, Iran. ⁵Assistant Professor, Microbiology and Biotechnology Group, Research Institute of Petroleum Industry (RIPI), Tehran, Iran.

Abstract

Background & Objectives: Given the high diversity, biotechnological applications and the effective role of bacteria in making and maintaining the ecosystem balance; biodiversity research are very important. Meanwhile, the halophilic bacteria and archaea have been considered because of their biotechnological importance and specific ecological condition. In this study, we investigated the diversity of heterotrophic bacteria and archaea of Namakdan cave in Qeshm Island.

Materials & Methods: This cross-sectional study was carried out by sampling from Qeshm Namakdan cave in November 2013. The diversity of the cave heterotrophic aerobic bacteria was analyzed using the culture method. Halophilic and halotolerant bacteria and Archaea under aerobic conditions were isolated by MGM and Marine agar media, respectively. Isolates were separated according to morphological differences, and primary biochemical features. Finally, *16S rRNA* sequencing was performed for 32 isolates.

Results: Among 172 isolates *16S rRNA* sequencing was carried out for 27 strains. Phylogenetic analysis placed archaea in the euryarchaeota division and *Halococcus*, *Haloferax*, *Haloarcula*, *Halogeometricum* genus branches and bacteria in *Firmicutes* and *Bacteroides* divisions and in *Aliifodinibius*, *Paenibacillus*, *Aquibacillus*, *Paraliobacillus*, and *Bacillus* genus branches. Among the sequenced isolates, 11 isolates showed less than 89.7% similarity to the standard species, which is considered as a borderline point to present new microbial species.

Conclusion: Placing the identified isolates in different phylogenetic divisions and genus branches demonstrates the wide microbial diversity of Qeshm Namakdan cave ecosystem. Presenting native microorganisms in new species and genera from unique ecosystems by introducing new genetic content provides access to new native genes and pathways.

Keywords: Halophilic bacteria, Halophilic archaea, Biodiversity, Namakdan cave of Qeshm.

Correspondence to: Mohammad Ali Amoozegar

Tel: +98 2161113559

E-mail: amoozegar@ut.ac.ir

Journal of Microbial World 2018, 11(1): 61-72.